

NOTAT

Til: **Regionsrådsformand Sophie Hæstorp Andersen**

Telefon +45 38 66 50 00
Direkte 38665660
Web www.regionh.dk

Dato: 14. juni 2017

Opsummering af VEU-ekspertgruppens anbefalinger

Mere end hver tredje medarbejder mener ikke, at efteruddannelse er nødvendig, og der er tegn på, at uddannelsesstilbuddene ikke matcher det, som virksomhederne efterspørger. Samtidig er arbejdsmarkedet i konstant udvikling og behovet for nye kompetencer skifter hurtigt. Det nuværende efteruddannelsessystem er dermed udfordret.

Visionen for ekspertgruppens anbefalinger er, at de skal sikre, at VEU-systemet giver den enkelte medarbejder mulighed for at være kompetent hele arbejdslivet – både for den enkeltes skyld og for arbejdsmarkedets. Succeskriterierne for et nyt system er blandt andet, at det skal være overskueligt og sammenhængende for brugerne og være tilgængeligt gennem hele arbejdslivet.

VEU-ekspertgruppen har udarbejdet 13 hovedanbefalinger inden for tre overordnede temaer.

Tema 1: Et sammenhængende voksen-, efter- og videreuddannelsessystem

1. Én indgang til voksen-, efter- og videreuddannelse

Etablering af en samlet, national platform som én indgang til alle typer af offentlig voksen-, efter- og videreuddannelse, dvs. søgning og tilmelding til AMU, almen og videregående voksen- og efteruddannelse, for kursister og virksomheder, uanset hvilket uddannelsesniveau, hvilken branche eller kursusudbyder der er tale om. De private voksen-, efter- og videreuddannelsesstilbud skal også vises på den nationale platform sammen med de vejlednings- og informationsbehov, som pt. er forankret i andre digitale systemer. Herved kan der etableres en sammenhængende digital vejledning rettet mod voksne.

2. Øget brug af realkompetencevurderinger

Systematisk realkompetencevurdering ved optag på eller ved afkortning af de videregående efteruddannelser og fælles retningslinjer for realkompetencevurderinger.

3. Nationalt analyse- og overvågningssystem

Undervisningsministeriet opretter et nationalt "Kompetencepanel", som en national analyse- og overvågningsinstans for hele voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet. Panelet består af sagkyndige og andre interessenter, der udpeges i samarbejde med Uddannelses- og Forskningsministeriet og Beskæftigelsesministeriet. "Kompetencepanelet" skal rådgive ministerier, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og offentligheden gennem årlige udviklingsredegørelser for udviklingstendenser inden for kompetenceområder og udpege strategiske, branchetværgående indsatsområder, hvor der med fordel kan afsættes midler til udviklingsprojekter inden for udvalgte tematikker.

4. Kompetenceforsyning til erhvervsklynger (kompetenceklynger)

Forsøg med 3-4 kompetenceklynger for at få identificeret, udviklet og afprøvet overførbare modeller for, hvordan et tæt samarbejde mellem virksomheder inden for en klynge og uddannelsesinstitutioner kan organiseres, så det gør uddannelsesinstitutionerne i stand til bedre at afdække og tilgodese specialiserede behov. Kompetenceklyngerne får til opgave at afdække kompetencebehov, som er afgørende for virksomhederne i erhvervsklyngens fortsatte vækst og udvikling og på den baggrund bidrage til eller anbefale udvikling af relevante kursusforløb som kan bestå af nye kombinationer af eksisterende udbud (på tværs af almen, erhvervsrettet og videregående VEU) eller egentlig nyudvikling.

5. Partnerskaber for voksne-, efter- og videreuddannelsessystem

Etablering af 5-8 decentrale partnerskaber for voksen-, efter- og videreuddannelse, der skal omfatte alle eksisterende udbydere af voksen- og efteruddannelse (almen, AMU og videregående VEU) samt andre relevante regionale aktører (fx regionen/vækstfora) med henblik på at skabe bedre sammenhæng og overskuelighed i den regionale og lokale indsats for efteruddannelse. Partnerskaberne sendes i udbud, hvor en hovedudbyder vinder partnerskabet for en 4-årig periode. Partnerskaberne styres gennem resultatkontrakter, der indeholder klare og målbare resultatmål for effekterne af indsatsen. Partnerskaberne ledes af ét af partnerskabets medlemmer med en bestyrelse med medlemmer fra partnerskabet og repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter.

6. Øget fleksibilitet i digital afvikling og tilrettelæggelse

En national strategisk indsats for digitalisering af læringsafviklings- og prøveformer på hele voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet for at sikre, at digitale læringsmetoder i højere grad anvendes, herunder brug af digitale læringsplatforme. Digitalt baseret undervisning uden fysisk tilstedeværelse skal også styrkes, og institutionernes samarbejde skal øges mht. udvikling af uddannelsesforløb.

7. Løft i de basale kompetencer

Forberedende voksenundervisning (FVU) udvides til også at omfatte digitale kompetencer med fokus på problemløsning samt engelsk. Der skal også være mulighed for, at ledige frit kan vælge almen voksenuddannelse (avu) inden for rammerne af 6 ugers jobrettet uddannelse. Endvidere skal mulighederne for faglig toning af den forberedende voksenundervisning i forhold til forskellige brancher styrkes, således at flere forløb på forberedende niveau gennemføres som særligt tilrettelagte forløb for virksomheder med henblik på at øge effekten af virksomhedernes brug af forberedende voksenundervisning.

8. Øget fokus på voksen-, efter- og videreuddannelse via personlig uddannelseskonto

Alle ansatte omfattet af en overenskomst skal have mulighed for og ret til opkvalificering via efteruddannelse. For ansatte uden overenskomst bør muligheder for opkvalificering forhandles i forbindelse med kontraktindgåelse parallelt med f.eks. pension. Der indføres en personlig uddannelseskonto, som den enkelte medarbejder skal kunne anvende bredt til voksen-, efter- og videreuddannelse, som medarbejderen selv vælger for at fremme sin fastholdelse og/eller mobilitet samt øge sin produktivitet på arbejdsmarkedet. Midlerne til den personlige uddannelseskonto finansieres af arbejds-

markedets parter. Med indførelse af en personlig uddannelseskonto vil det være væsentligt at tage eksisterende finansiering – AUB, kompetencefondene mv. – op til revision.

Tema 2: En stærk og målrettet erhvervsrettet voksen- og efteruddannelsesindsats

9. Målretning af det offentligt finansierede udbud og øget fleksibilitet

I forhold til det nuværende AMU-system skal der være en klar afgrænsning mellem kurser, som udgør kernen i det offentlige udbud (kernekurser), og kurser, der udbydes på markedsvilkår uden offentlig medfinansiering og VEU-godtgørelse (markedskurser). Det offentlige AMU-tilbud i form af kernekurser afgrænses med udgangspunkt i kursernes karakter og formål. Der kan sammensættes flekskurser af delelementer fra eksisterende kernekurser og øvrige elementer tilpasset virksomhedens behov.

10. Udprøvning af dokumentation af læringsudbytte i voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet

Afprøvning af læringsudbyttet ved alle offentligt støttede kursus- og uddannelsesaktiviteter. Der afprøves en model, hvor tilskudsgrundlaget baseres på, om kursisterne har bestået den afsluttende prøve, og der etableres en national bevisdatabase, så alle beviser fra erhvervsuddannelser, AMU, videregående uddannelser, forberedende og almen voksenundervisning, samt ideelt set også private udbydere kan registreres og trækkes i databasen.

11. Ændret udbudsstyring af AMU

Kernekurser (AMU) skal som udgangspunkt have udbudsrunder med 4 - 5 års mellemrum, hvor kravene (til udstyr, lærerkvalifikationer mv.) er de samme, som i dag, og hvor både eksisterende og nye offentlige og private aktører kan søge. Der stilles krav til udbydere om et garantiudbud uanset antallet af tilmeldte deltagere. Til gengæld ydes der et højere taxametertilskud for at sikre fuld omkostningsdækning. En gang om året skal det være muligt for nye udbydere at få vurderet en ansøgning om udbud, og de nuværende geografiske dækningsområder i AMU ophæves således, at alle godkendte udbydere får en landsdækkende udbudsret, men Undervisningsministeriet skal kunne stilles krav om geografisk tilstedeværelse i bestemte områder.

12. Enklere udbetaling af godtgørelse

Administrationen af godtgørelsessystemet indenfor voksen- efter- og videreuddannelse forenkles, og reglerne på området smidiggøres.

Tema 3: Modernisering af partsstyringen

13. Nye roller til parterne

Parterne får nye roller og opgaver samt et ændret styringsansvar som konsekvens af, at ekspertgruppen med sine hovedanbefalinger foreslår et ændret voksen-, efter og videreuddannelsessystem. Disse ændringer gør sig især gældende på AMU-området. Partsstyringen og organiseringen heraf - uagtet den videre drøftelse af ekspertgruppens anbefalinger - gøres til genstand for en systematisk dialog i de kommende trepartsdrøftelser. En sådan dialog bør tage udgangspunkt i et arbejdsmarked i forandring.

Ekspertgruppens anbefalinger skal indgå i trepartsforhandlingerne. Første politiske møde i trepartsforhandlingerne bliver den 22. juni, og forhandlingerne forventes at løbe frem til efteråret 2017.

Om ekspertgruppen for voksen-, efter- og videreuddannelse

Ekspertgruppen består af formand Stina Vrang Elias, adm. direktør for Tænketanken DEA og formand for REU, samt Hanne Shapiro, innovationschef ved Teknologisk Institut, Nicolai Kristensen, professor ved KORA, Kjeld Møller Pedersen, professor ved Syddansk Universitet, formand for VEU-rådet og Morten Binder, direktør i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.